

Svart stork

Svart stork häckade tidigare sparsamt i södra halvan av landet, men den minskade under 1800-talet och de senaste bekräftade häckningarna är från Uppland och Närke på 1940- och 1950-talen. Den räknas numera som utdöd. Orsaken till nergången och att den slutligen försvann är inte känt men troligen var jakt, utdikning av våtmarker och avverkning av äldre skog negativa faktorer. Under senare år finns några fynd som indikerar att tillfälliga häckningar förekommer.

Rödlistestatus 2015: Regionalt utdöd (RE)

Populationsutveckling:

1980–2012: utdöd

2001–2012: utdöd

Fågeldirektivet: Bilaga 1

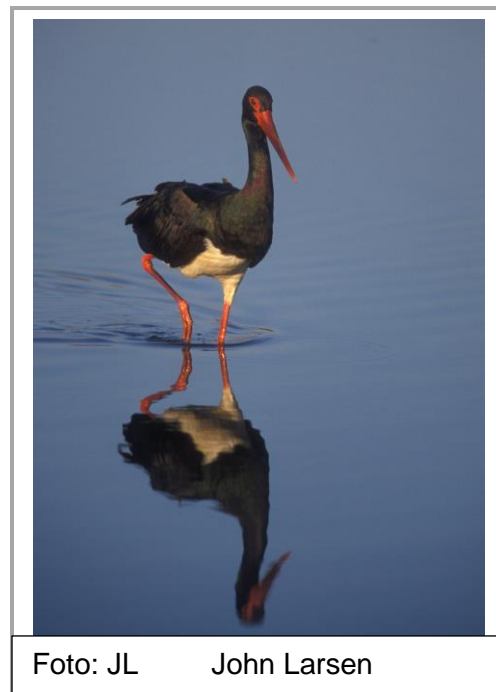

Foto: JL John Larsen

Ekologiska krav

I huvudsak en skogsfågel som kräver skogsområden med tillgång på grova träd (för boplats) och rikligt med bäckar, åar, kärr, grunda sjöar eller andra vatten eller våtmarker. I Baltikum är djupa vattenfyllda diken i skogsmark (ofta dämnda av bävvar) betydelsefulla födosöksplatser.

Häcker i stort risbo, som den bygger själv i grova träd på relativt hög höjd, vanligtvis ute på en grov gren men även i stamklykor. Trädslaget är oftast tall och ek, men även bok, björk och klibbal förekommer som boträd. För att duga måste det finnas möjlighet till fri inflygning – träd invuxna i tät skog lämpar sig således inte för den svarta storken. Boet används ofta ett flertal år i rad och kan med tiden bli mycket omfattande.

Födan består huvudsakligen av fisk (oftast småfisk), men också av groddjur, insekter, smådäggdjur med mera. Födan hämtas framför allt när storken vadar i vatten i eller i närheten av skogsmark. Ett häckande par svarta storkar kräver stora områden med god tillgång på lämpliga födosöksområden. De kan flyga upp till 15 km från boplatsen för att hämta föda.

Flyttfågel som befinner sig på häckningsplatsen mellan april och slutet av juli/början av augusti.

Arten anses störningskänslig.

Hänsyn vid skogsbruksåtgärder

Om skogsbruksåtgärder är aktuellt i ett område där man konstaterat förekomst av svart stork under omständigheter som tyder på häckning ska man kontakta naturvårdsexpertis på Skogsstyrelsen. Ett besök i fält behöver göras för att i detalj diskutera hänsyn och lämpligt skydd för det aktuella boet.

- Skogsbruksåtgärder ska undvikas inom 500 m från boet under 1 april–31 juli.

SOF-Birdlife förslag till Artvis vägledning

- En skyddszon ska lämnas mot kända bon vid avverkningar, enligt utländska uppgifter inom 200 m radie från boet.
- Människor bör inte uppehålla sig inom 100 m från boet under häckningstid.
- Sprid inte kännedom om förekomster.
- I vissa fall kan det behövas tillträdesförbud kring boet, länsstyrelsen kan då inrätta ett Djur- och växtskyddsområde med lämpliga föreskrifter.

Skogsvårdslagen säger

- Ta inte bort äldre träd vid ägo gränser, äldre lövträd (särskilt asp) i barrskog m.m., spara hålträd och andra biologiskt värdefulla träd (SKVFS 7:8).
- Undvik skogsbruksåtgärder som kan skada hänsynskrävande miljöer, som t.ex. örtrika områden längs bäckar eller andra vattendrag, kärr och småvatten, områden vid källor eller källpåverkad mark, strand- och sumpskogar med naturskogs karaktär, äldre skog på uddar och öar, raviner, klyftor och blockmarker samt berg- och rasbranter, naturskogsrester, äldre trädbestånd med mycket hänglavar eller död ved, örtrika bestånd på kalkrika marker, äldre hassellundar, brynmiljöer, samt igenvuxna hagmarker eller lövängar (SKSFS 7:17).
- Lämna funktionella skyddszoner med träd och buskar mot hänsynskrävande miljöer, som bäckar, raviner, myrar och sumpskogar, boträd (rovfågelsbon) m.m. (SKSFS 7:21).
- Lämna en skyddszon utmed sjöar, vattendrag, kulturmiljöer eller mot öppen jordbruksmark oplanterad eller planterad med löv (SKSFS 7:22).
- Markbered inte i skyddszoner mot sjöar, vattendrag eller våtmarker (SKSFS 7:29).

Indikator på skyddsvärd skog

Häckning av svart stork innebär i sig ett stort skyddsvärde, och innebär sannolikhet att området delvis eller i sin helhet är skyddsvärdt.

Regional tillämpning

Ej relevant.

Tips på ytterligare åtgärder som gynnar arten

- Återställ dikade sumpskogar genom att dämna eller täppa igen diken. (Större projekt kräver tillstånd.)
- Kännedom om häckningslokaler för svart stork bör inte spridas för att inte riskera onödiga störningar.

Lästips

Artfakta för svart stork. ArtDatabankens webbplats, <http://artfakta.artdatabanken.se/100032>